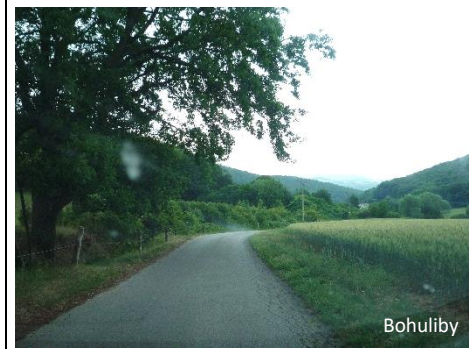
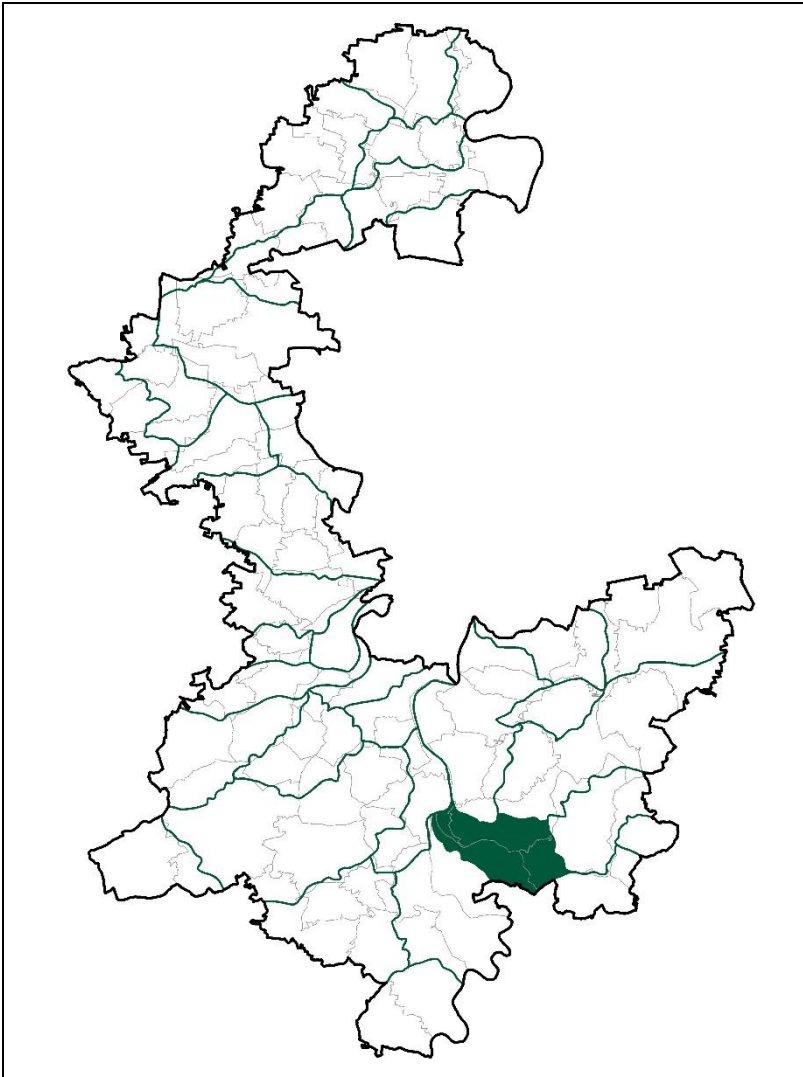

MEDNÍK

27

VYMEZENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

Dotčené obce:

Hradištko, Petrov, Jílové u Prahy, Davle, Kamenný Přívoz

Sousedící krajinné okrsky:

25 – Terasy Vltavy, 26 Povltavský venkov, 28 – Svatojánské Hvozdy, 33 – Podvrší, 34 – Zlatonosné Čechy

Popis vymezení krajinného okrsku:

KO je ze západu vymezen rozvodnicí Vltavy a Sázavy, z východu po západní rozvodnici povodí bezejmenného potoka pod viaduktem v Žampachu, a ze severu rozvodím mezi Sázavou a Zahořanským potokem. Jižní hranici KO tvoří hranice SO ORP Černošice.

MEDNÍK

27

STÁVAJÍCÍ KVALITY / CHARAKTERISTIKY KRAJINNÉHO OKRSKU

Medník od Luk pod Medníkem

Krajina východně od Petrova

Pod vrchem Dábel

VODNÍ REŽIM

KO je hydrologicky úzké povodí obklopující dolní tok Sázavy před jejím ústím do Vltavy. Území je odvodňované krátkými vodotečemi sítí roklin a také povrchovým odtokem přímo do řeky Sázavy. Údolí Sázavy je hluboce zařízlé do okolního terénu, zvláště při pravém břehu jsou svahy velmi strmé, s výskytem skalek. Východní polovina KO je z větší části zalesněná, s výskytem mnoha velmi malých terénních depresí. Dvě větší deprese jsou situovány podél tělesa železniční dráhy jižně od obce Petrov. Západní část KO při ústí Sázavy do Vltavy je více urbanizována. Na svahu mezi obcemi Chlomek a Davle je třeba dbát pozornosti z důvodu výskytu zdrojové plochy přívalových povodní, které mohou potenciálně zasáhnout urbanizované území Davle. Ploché louky mezi Pikovicemi a Sázavou mají úzkou vazbu na vodní tok a mohou být podmaččené. Celková potenciální maximální retenční schopnost krajiny KO je především díky velkému zalesnění nadprůměrná.

MEDNÍK

27

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

Nezastavěné území je převážně zalesněné, lesy jsou využívány k lesnímu hospodářství. Fragменты otevřené krajiny jsou využívány nejčastěji jako louky a pastviny.

OSÍDLENÍ A URBANIZAČNÍ PROCESY

V krajinném okrsku Medník se nacházejí sídla obce Petrov – vlastní Petrov, Chlomek a Bohuliby, Hradištko – Pikovice a zástavba severního svahu nad Sázavou vlastního Hradištko, Davle – Sázava a Jílové u Prahy – Luka pod Medníkem. Na území krajinného okrsku se nenacházejí sídla s funkcí obslužného střediska; dosažitelnými obslužnými centry jsou Hradištko a Štěchovice. Zejména severní část krajinného okrsku je součástí zóny intenzivní rezidenční suburbanizace obklopující Prahu. Všechna sídla jsou dlouhodobě vystavena silnému suburbanizačnímu tlaku, který má počátky již v období První republiky. Významným fenoménem, stejně jako v sousedních krajinných okrscích je (i neoficiální) masová transformace rekreačních objektů a chatových osad na trvalé bydlení, zejména v Hradištku, Pikovicích a Lukách pod Medníkem. V období 2001 až 2011 tak byl zaznamenán velmi vysoký nárůst počtu trvalých obyvatel (166 % počátečního stavu) a tomu odpovídající přírůstek počtu obytných domů a trvale obydlených bytů.

Zvláště nevybíravým způsobem byly suburbanizací postiženy obce Hradištko a Petrov, kde výstavba rodinných domů po roce 1989 výrazně nerespektovala charakter sídel a významně narušila strukturu a organizaci krajiny.

V dosavadním trendu rezidenční suburbanizace pokračují i územní plány obcí a tempo zastavování ploch se v nich spíše zvyšuje (nárůst zastavěných území ve výhledu na 119 % stavu roku 2016). Plošně nejrozsáhlejší růst ploch pro bydlení a areálů občanského vybavení se plánuje v Petrově, zastavitelné plochy pro Hradištko se přelévají přes rozhraní krajinného okrsku Svatojánské hvozdy do krajinného okrsku Medník. Charakteristickým jevem na území KO je transformace objektů i ve velmi obtížně dosažitelných trampských osadách na trvalé bydlení.

REKREACE V KRAJINĚ

Území KO je výrazně ovlivněné tradicí tzv. Posázavského pacifiku, popularizovaného od 20. let minulého století a zejména v poslední čtvrtině 20. stol. písničkáři tzv. „trampského folku“. Dalším významným faktorem v rekreačním využívání krajiny KO je prakticky neregulovaný tok řeky Sázavy, který je velmi populárním vodáckým terénem s koncovou zastávkou na louce v Pikovicích.

Výsledkem výše zmíněného je bezprecedentní hustota „trampských“ osad a chatových kolonií na území KO. Jak břehy Sázavy, tak i takřka všechny lesy v KO jsou penetrovány takřka nepřerušovanou soustavou chatových osad a individuálních chat. Nejstarší osady jsou podél Sázavy a jejích přítoků, mladší pak nad údolím Sázavy (Petrov, Luka pod Medníkem).

Lze konstatovat, že území KO je rekreačními aktivitami plošně přetíženo.

Naučné stezky Medník a Vystěhované Hradištko. Podél Sázavy vede dálková Posázavská stezka (červená trasa KČT).

PROSTUPNOST A CESTNÍ SÍŤ

Prostupnost krajinou KO je velmi dobrá. Území KO jižně od řeky Sázavy je protkáno hustou sítí značených turistických cest, většinou vedených v lesích.

EKOLOGICKÁ STABILITA A MIGRAČNÍ PROSTUPNOST

Formální ekologická stabilita krajiny KO je vysoká a odpovídá harmonické kulturní krajině. Ekologickou hodnotu lesních porostů a údolí Sázavy však snižuje neúměrné zatížení turistickým ruchem (tj. existencí chatových osad a s nimi souvisejícími aktivitami). Lepší situace je v hůře dostupném JV KO.

MEDNÍK

27

ZÁMĚRY SE ZÁSADNÍM POTENCIÁLNĚ NEGATIVNÍM VLIVEM NA KRAJINY

➔ A.5 VÝKRES ZÁMĚRŮ | ZÁMĚRY S VLIVEM NA KRAJINU

Přemostění údolí Sázavy dálnicí D3

KRAJINNÉ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ A.2a VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | PŘÍRODNÍ A KRAJINNÉ HODNOTY

➔ A.2b VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | ÚSES A KOSTRA EKOLOGICKÉ STABILITY

➔ A.2c VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | KULTURNÍ HODNOTY

Přírodní park Střední Čechy

Národní přírodní památka Medník

Přírodní památka Třeštibok

EVL Třeštibok

EVL Dolní Sázava

Romantické meandrující hluboké údolí řeky Sázavy

Soutok Vltavy a Sázavy u Davle

Skalní útvar Pikovická jehla

Lesy na Medníku

Vyhlídky na soutok Vltavy a Sázavy Orlí hnízdo v Hradištku

Vyhlídky na Davle ze Sázavy

Vyhlídky na údolí Sázavy Třeštibok

Klimentovy vyhlídky z úpatí medníku na údolí Sázavy

Památné stromy Dub u Davle, Dub u Petrova, Hrušeň u Věnce

Posázavský pacifik

Archeologické naleziště trhového městečka Sekanka

Dochovaná historická jádra Petrova, Pikovic a Bohulib (památkově chráněné zemědělské usedlosti, většinou roubené)

Letovisko letních bytů Pikovice

Kultovní trampské chatové osady podél Sázavy: Na Pískách, Sahara, Úsvit, Hřebena, Na Břehu, Amarillo, DRTS (Devils, Ratejna, Tower, Seagul), Údolí Temna, Na Rafandě, Sonny Hill, Arroyo, Orang, Na Zlatých dolích, Údolí Zlatého potoka, Staří kamarádi, Píska, Údolí slunce, Dakota, Toronto, Goward

Stopy středověké těžby zlata

MEDNÍK

27

ZÁVADY A PROBLÉMY KRAJINNÉHO OKRSKU

VODNÍ REŽIM V KRAJINĚ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Téměř souvisle zastavěná údolí potoků i celé nivy Sázavy (v Sázavě, Pikovicích a Chlomku), zejména chatovými osadami

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Hospodaření v lesích silně omezené až znemožněné objekty rekreačních chat v lese, přetěžování lesa rekreací

URBANIZAČNÍ PROCESY (OSÍDLENÍ / KRAJINNÝ RÁZ)

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Naprosto roztržitá a nahodilá urbanistická struktura obce Petrov

Neřízená suburbanizace způsobující obtížnou dostupnost veřejné infrastruktury a dopravních staveb

Lesy na svazích nad Sázavou zaplavená stovkami rekreačních chat (jen na území obce Petrov je evidováno 1 112 rekreačních chat v celkem 25 chatových osadách)

Neřízená (formální i neformální) transformace rekreačních chat na trvalé bydlení bez ohledu na jejich přístupnost a dostupnost veřejné infrastruktury (zejména Petrov a Luka pod Medníkem)

Nepřehledné majetkové vztahy velkého množství rekreačních objektů (oddělení vlastnických vztahů objektů a pozemků pod nimi) a zástavba rekreačních chat na pozemcích určených k plnění funkcí lesa

Brownfields v Petrově, U Ručiček (bývalé JZD Petrov)

PROSTUPNOST KRAJINY PRO ČLOVĚKA A CESTNÍ SÍŤ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Nedostatečná pěší a cyklistická přístupnost mezi Sázavou a Petrovem mimo silnici II/104 přetíženou automobilovou dopravou a cyklisty

Zahlcení rekreačních lesů soukromými rekreačními chatami

Petrov jako neformální nástupní místo do Posázaví, bez odpovídajícího vybavení

EKOLOGICKÁ STABILITA / MIGRAČNÍ PROSTUPNOST / ÚSES

➤ A.6b PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES I

➤ A.6c PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES II

Špatná migrační přístupnost podél břehů Sázavy z důvodu téměř souvislého pokrytí chatovými osadami

NRBK po severním svahu Sázavy ve střetu s rekreační zástavbou mezi žst. Davle a osadou Amarillo u Petrova

NRBK po severním svahu Sázavy a NRBC Štěchovice je v úseku mezi Pikovicemi a Luky pod Medníkem podél Sázavy takřka kontinuálně zastavěn rekreačními objekty

Do NRBK vložena LBC v Petrově (u osad Dobrá Voda a Kon-Tiki) mají nedostatečné rozměry a jsou ve střetu se zástavbou

KO prochází možná napojení izolovaného prvku lokálního ÚSES v Hradištku

Zdvojení LBK na východní hranici KO mezi Kozí hůrkou a Pepřem (chyba ve vymezení, oba slepé konce nenavazují)

OHROŽENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Dálnice D3 a s ní související zvýšení tlaku na další rozvoj suburbanizace (rezidenční i komerční) a pokračující transformaci chat na trvalé bydlení

MEDNÍK

27

VIZE KRAJINÉHO OKRSKU

Krajina obytných letovisek na hranici hlubokých lesů.

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (CÍLOVÉ KVALITY) KRAJINÉHO OKRSKU

Rekreační přírodní krajina v nivě soutoku Sázavy a Vltavy pod rekreačními lesy svahů kaňonů obou řek protkanými pěšinami. Cestami se stromořadími jemně členěná otevřená krajina luk a pastvin poskytující kvalitní rekreační zázemí pro obytná plně vybavená zahradní městečka a chránící tak klid hlubokých lesů Medníku a Třeštiboku.

RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINÉHO OKRSKU

OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINÉHO OKRSKU

Nepřipouštět další rozšiřování zastavěných ploch sídel, pro rozvoj sídel využívat přednostně vnitřní rezervy. Zobytnit chatové osady, které k tomu mají územně technické předpoklady, na zahradní městečka se základním občanským vybavením dostupným pěší chůzí nebo na kole sítí kvalitních veřejných prostranství.

Nepřipouštět transformaci obtížně dostupných chatových osad na trvalé bydlení.

Vytvářet podmínky pro postupnou redukci počtu chat v lesích, v obtížně dostupných chatových osadách na prudkých svazích v lese ponechat stavby pouze na dožití.

Maximálně možná redukce chat, které jsou ve střetu se zájmy ochrany přírody a krajiny a lesa, a to zejména v souvislosti s ochranou skladebných prvků ÚSES.

Chránit charakter kultovních trampských osad.

Na okrajích obytných území přizpůsobovat otevřenou krajinu potřebám každodenní rekreace a zachovat nezastavěné krajinné prostory mezi sídly (včetně předělů mezi jádry historických vesnic a novotvarů rekreačních osad).

Zajistit krajinné vazby mezi lesní krajinou kaňonu Sázavy a sousedícími otevřenými zemědělskými krajinami.

UPOZORNĚNÍ NA VÝSKYT PRIORITNÍCH OPATŘENÍ ČI ÚPRAV

Zamezení transformaci rekreačních chat v těžko dostupných polohách na trvalé bydlení.